

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 7P/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220200400
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2022:2220200400.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v rodinnoprávnej veci (medzičasom plnoletého) navrhovateľa: I. B., L.. XX.XX.XXXX, J. M., C. XXX/X, zastúpeného JUDr. Evou Skačániovou, advokátkou, Dunajská Streda, Korzo B. Bartóka 789/3, proti osobe povinnej - odporcovi: I. B., L.. XX.XX.XXXX, J. M., L. O. XXX/XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou: Nagy & Nagy, s. r. o., Nové Zámky, Kukučínova 8, IČO 53 582 268, pôvodne na návrh matky navrhovateľa: C. T., L.. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľ, o určenie výživného takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť na výživu navrhovateľa za obdobie od 06.02.2020 do 31.08.2021 sumu 180 eur mesačne a od 01.09.2021 platiť sumu 220 eur mesačne, vždy do 25. dňa mesiaca vopred k rukám navrhovateľa.

Odporcovi za obdobie od 06.02.2020 do 31.10.2022 vznikol dlh na výživnom v sume 1.489,66 eur. Súd povoľuje odporcovi dlh na výživnom splácať mesačne spolu s bežným výživným v splátkach po 50 eur, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

(1) Návrhom zo dňa 06.02.2020 sa matka (vtedy maloletého)navrhovateľa domáhala rozhodnutia súdu, ktorým by zveril maloletého do jej starostlivosti a určil odporcovi - otcovi maloletého výživné sumou 250 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že rodičia maloletého v júni 2019 ukončili spolužitie, otec na výživu maloletého neprispieva.

V priebehu konania nadobudlo dieťa plnoletosť, vstúpilo do konania. V podaní z 12.10.2020 navrhovateľ uviedol, že si uplatňuje voči odporcovi nárok v rovnakej výške. Navštevuje 4. triedu gymnázia v T., jeho mesačné náklady predstavujú sumu 238,42 eur. Príjem matky uviedol sumou 694,20 eur mesačne, k čomu pripojil zárobkový výkaz matky za obdobie od februára do augusta 2020.

(2) Otcovi bol návrh riadne doručený, k návrhu sa vyjadril písomne podaním zo dňa 30.03.2020 s tým, k výraznému narušeniu a následne k prerušeniu spolužitia rodičov došlo pre správanie matky, v jeho dôsledku sa dostal do nepriaznivej situácie, nakoľko je zaťažovaný úverovými splátkami z úverov, ktoré zmluvy na jeho meno uzatvárala matka, ktorá z tohto dôvodu prišla aj o prácu. Dieťa s ním pod vplyvom matky nekomunikuje. S výškou navrhovaného výživného nesúhlasí. Navyše má vážne pochybnosti o svojom otcovstve.

(3) Súd po vykonanom dokazovaní vo veci samej rozhodol prvýkrát rozsudkom č. k. 7P/9/2020-88 zo dňa 03.03.2021, ktorým odporcu zaviazal k plateniu výživného sumou 150 eur za obdobie od 01.07.2020 do 28.02.2021 a sumou 180 eur mesačne od 01.03.2021. Zročné výživné vyčíslil sumou 1.200 eur a

zaviazal odporcu k jeho splácaniu po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Na odvolanie navrhovateľa odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vrátil na nové konanie a rozhodnutie. V odôvodnení okrem iného poukázal na to, že súd prvej inštancie náležitým nezisťovaním všetkých relevantných okolností potrebných pre posúdenie pomerov účastníkov konania nevykonal i ďalšie dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a tým neposúdil všetky do úvahy prichádzajúce rozhodné okolnosti daného prípadu, rozsudok ani dostatočne neodôvodnil.

(4) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(5) Navrhovateľ cestou advokátky navrhol určiť odporcovi výživné sumou 250 eur od podania návrhu do nástupu navrhovateľa na vysokú školu, následne sumou 300 eur mesačne. Mesačné výdavky v súhrne 520 eur špecifikoval - na stravu 150 eur, oblečenie 95 eur, hygienické potreby 32 eur, lieky 28 eur, cestovné do školy 48 eur (do školy dochádza s kamarátom jeho vozidlom, v polovici sa podieľa na pohonných hmotách), ďalej výdavky na bývanie v polovici - plyn a koncesionársky poplatok 38,30 eur, paušál na telefón 4 eurá, komunálny odpad 5 eur, internet a káblová televízia 10 eur, vodné-stočné 7 eur, preddavky na elektrinu 37 eur a poistenie nehnuteľnosti 4,43 eur. Predložil zároveň aj zárobkový výkaz matky za obdobie od októbra 2021 do septembra 2022, podľa ktorého má matka navrhovateľa príjem v priemere 944,05 eur mesačne.

Navrhovateľ v súčasnosti študuje dennou formou v 2. ročníku vysokej školy v T.. Vypovedal, že býva u svojej matky. V minulom školskom roku prebiehalo vyučovanie dištančnou formou, potreboval spoľahlivý počítač, k čomu kúpil k nemu aj nové pomôcky, disky a USB kľúče za cca 120 eur, začiatkom tohto školského roka mal výdavky do školy za asi 110 eur. Užíva lieky na alergiu s výdavkom 37 eur štvrťročne. Spori si na autoškolu, ktorá stojí 960 eur, už má nasporených asi 600 eur. Poistenie si platí vlastné, 10 až 20 eur mesačne, spolu už 1.000 eur. Od Poštovej banky (teraz 365banka, a. s.) nedostal žiadne peniaze. Potvrdil, že odporca mu 10 rokov (do augusta 2019) spori na stavebnom sporení, spolu 726 eur a rok na stužkovú slávnosť spolu 120 eur, ktoré dostal.

Podľa predložených dokladov navrhovateľ zakúpil príslušenstvo k PC v apríli 2021 za 56,56 eur a v máji 2021 za 56,38 eur, v auguste 2021 za 52,46 eur a počítač za 423,24 eur, k tomu príslušenstvo v septembri 2021 za 85,85 eur, v januári 2022 za 26,51 eur a v apríli 2022 za 29,89 eur.

(6) Otec navrhovateľa (odporca) cestou advokáta navrhol určiť mu výživné ako v poradí prvým rozhodnutím, poukázal na to, že v znení toho rozhodnutia výživné mesačne sumou 180 eur platí spolu so splátkami po 50 eur na zročnom výživnom. Svoje mesačné výdavky špecifikoval ma strave 100 eur, nájme 200 eur, liekoch 30 eur, telefóne 25 eur, cestovnom 60 eur a hygienických výdavkoch 50 eur s tým, že do 18. roku veku navrhovateľa mu platil sporenie v Poštovej banke, ktoré malo byť následne vyplatené navrhovateľovi, výšku nepozná.

Vo výpovedi uviedol, že býva u svojho brata v malom rodinnom dome, uvedenou sumou 200 eur sa podieľa na výdavkoch za energie a drevo, nakoľko kúria tuhým palivom, je zamestnaný, iný príjem nemá. Vlastní polovicu rodinného domu, v ktorom býva navrhovateľ so svojou matkou, ďalej vozidlo zn. Daewoo, rok výroby 2006, kúpil ho jazdené v roku 2008 za 2.000 eur. Navštevuje kardiológa, užíva lieky na vysoký krvný tlak.

Podľa zárobkových výkazov mal odporca v období 12 mesiacov pred podaním návrhu (február 2019 až január 2020) príjem v priemere 860,61 eur mesačne, v roku 2020 vykázal príjem v priemere 908,48 eur mesačne, v roku 2021 príjem v priemere 865,93 eur, v tomto roku za mesiace január až september vykázal príjem v priemere 909,61 eur mesačne.

(7) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 3, 5 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení)

(8) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

(9) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods. 1 zák. o rodine)

(10) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(11) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

(12) Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehĺbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a rozsahu jeho prípravy na budúce povolanie. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie všetkých jeho najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, ...). Za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

(13) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne, navrhovateľ preukázal, že je výživou odkázaný na svojich rodičov, keďže v súčasnosti študuje, pokračuje v príprave na svoje budúce povolanie a uplatnenie v pracovnom živote. V súčasnosti je bez vlastného príjmu, bez majetku, úspory má účelové a dôvodné a nie je ešte schopný sám sa živiť. Zvýšené výdavky má navrhovateľ v súvislosti so školou, matka mu v súčasnosti zabezpečuje bývanie a bežné potreby. Tieto skutočnosti odôvodňujú určenie výživného otcovi navrhovateľa, nakoľko sa na jeho výške nedohodli sami. Navrhovateľ nemá okrem zabezpečenia PC a príslušenstva významne zvýšené výdavky, žiadne nákladné účelné voľnočasové aktivity. Tvrdené výdavky spojené so zdravotnou starostlivosťou neboli ani jednou stranou preukázané. Rodičia vlastnia spoločne rodinný dom, jeho užívanie musia riešiť medzi sebou, rovnako ako odporcom splácané úvery, pri úprave výšky výživného súd nemá dôvod na tieto (rodičmi nevyporiadané) skutočnosti prihliadať. Otcovi navrhovateľa sa v priebehu konania zvýšil mesačný príjem o cca 50 eur, matke o 150 eur. Pri úprave výšky výživného súd prihliadol aj na to, že v zmysle rozhodovacej súdnej praxe má orientačné rozpätie pre určenie výšky výživného povinného rodiča predstavovať podiel na výžive približne v rozsahu 20% až 30% z priemerného čistého mesačného príjmu (s možnosťou rôznych modifikácií, najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností, potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb), čo v prípade odporcu predstavuje rozsah 172 až 273 eur. Za primeranú na pokrytie potrieb navrhovateľa aj možnostiam otca tak súd za primeranú určil sumu 180 eur mesačne pre obdobie od podania návrhu

počas stredoškolského štúdia a pre ďalšie obdobie sumu 220 eur mesačne, nakoľko nástupom na štúdiom na vysokej škole sa odôvodnené potreby navrhovateľa (aj výdavky spojené so štúdiom) zvýšili.

(14) Keďže vyživovaciu povinnosť súd upravil spätne, a to od podania návrhu, do posledného dňa mesiaca, v ktorom došlo k rozhodnutiu o výživnom vznikol odporcovi na výživnom dlh: v mesiacoch marec 2020 až august 2021 a 24 dní mesiaca február 2020 - 18 mesiacov (x 180 eur) a 24 dní (180/29 x 24), ďalej za mesiace september 2021 až október 2022 - 14 mesiacov x 220 eur. Z výslednej sumy potom súd odrátal výživné ako ho priebežne počas konania odporca platil (podľa zhodných výpočtov účastníkov) v sume 4.864,15 eur. Súd povolil odporcovi dlh na výživnom splácať, omeškaním sa s čom len jednou splátkou sa však stáva dlh splatný v jeho zvyšku v celosti.

(15) Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. - CSP) ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

(16) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)